

TERMÍN: 23.01.2021

xx27550xx
Recenzia A
Samuel Škoda
samuel.skoda@econ.uzh.ch

Prosím nezasahujte do tejto tabuľky

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Samuel Škoda**NÁZOV MATERIÁLU: **Koľko stojí dieťa?**TYP VÝSTUPU*[1]: **Komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo financií SR - Inštitút finančnej politiky**AUTORI/KY: **Daniel Dujava, Matej Čerman;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1**

PRIPOMIENKY:

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Úvod/zhrnutie	Navrhujem pridať jednoduchú kvantifikáciu odhadnutého efektu materstva na celkovú hrubú príjmovú nerovnosť.	Graf 1 vhodne motivuje analýzu, ale z textu nie je jasné akú veľkú rolu hrá rodičovstvo v tejto pretrvávajúcej rodovej príjmovej nerovnosti. Oaxaca-Blinder dekompozície napr. z dánskeho, či rakúskeho kontextu ukazujú, že takmer	Akceptované. Do textu sme doplnili: „ <i>Predbežné výpočty naznačujú, že tieto efekty postačujú na vysvetlenie tej časti rozdielov v príjmoch medzi mužmi a ženami, ktorú nie</i>

			celá zostávajúca nerovnosť pripadá práve na efekt materstva. Podobná dekompozícia by lepšie ilustrovala dôležitosť efektu materstva v slovenskom kontexte.	<i>je možné vysvetliť rozdielmi vo vzdelaní, type povolania a pod.“</i>
2	Graf 4	Zjednodušiť graf odstránením príjmu mužov.	Grafu 4 je zbytočne komplikovaný: porovnanie s mužmi je máťúce, keďže vyžaduje vysvetlenie v poznámke 3. Odstránením príjmu mužov sa graf zjednoduší, zostane zachovaná podstata a poznámka 3 viac nebude potrebná.	Akceptované, mužov sme z grafu odstránili.
3	Strana 2	Efekt na fertilitu ako jeden z dopadov penalty za materstvo	Penalta za materstvo nevlýva len na príjmovú nerovnosť a načasovanie rodičovstva, ale aj na samotné rozhodnutie o materstve. To môže predstavovať dodatočné náklady existujúcej penalty (dopad na verejné financie + iné spoločenské náklady). Hoci sa analýza zameriava na iné aspekty, mal by byť tento efekt aspoň okrajovo spomenutý, keďže odporúčané politiky by pravdepodobne ovplyvnili aj fertilitu.	Neakceptované. Rozhodli sme sa tento aspekt nespomenúť, keďže v literatúre sme nenašli empirickú podporu pre existenciu vzťahu medzi penaltou za materstvo a fertilitou. Netrúfneme si pre to v práci tohto typu tvrdiť, že uvedené opatrenia by mali významný vplyv na fertilitu. V komentári sa venujeme vplyvu rodičovstva na príjmy z práce, predpokladáme, že fertilita je skôr funkciou

				čistých príjmov vrátane transferov.
4	Poznámka 5	Zvážiť očistenie o SZČO	Sú príjmy SZČO uncapped? Ak sú príjmy SZČO zachytené pomocou údajov SP, môžu byť výrazne podhodnotené, keďže vymeriavací základ na starobné poistenie má (narozdiel od VZ na úrazové poistenie u zamestnancov) nízky strop v porovnaní s ich možnými príjmami. V takom prípade by som navrhol analýzu obmedziť len na zamestnancov.	Neakceptované. Je pravda, že príjmy SZČO môžu byť podhodnotené, čo vnáša do analýzy istú mieru chyby. Na druhej strane, vylúčenie takýchto jednotlivcov, by prenieslo iný tip chyby, napr. ak sa po narodení dieťaťa mení pravdepodobnosť, že žena (alebo muž) bude SZČO. Preto sme sa rozhodli SZČO v analýze ponechať.
5		Pridať krátke porovnanie s inými krajinami	Odhad penalty za materstvo je dostupný už pre viacero krajín OECD (Dánsko, Rakúsko, Švédsko, Nemecko, USA, Spojené kráľovstvo), pozri Kleven, Landais, Posch, Stenihauer a Zweimueller (2019, AEA:P&P). Hoci použitá metóda v analýze sa čiastočne líši (a jej výhody sú už adekvátne vysvetlené v Boxe 1), pre čitateľa by bolo veľmi informatívne, ak by boli výsledky vzťahnuté k obdobným výsledkom z týchto krajín. Navrhujem doplniť aspoň poznámku pod čiarou, ktorá by zhrnula do akej miery sú výsledky	Akceptované, porovnanie sme doplnili do poznámky pod čiarou na s. 4.

			porovnateľné s týmito krajinami a ďalej prípadne načrtnúť vysvetlenia možných rozdielov.	
6	Graf 12	Doplniť poznámku pod grafom	Nerozumiem, prečo nie je konfidenčný interval centrováný okolo odhadov poklesu hodinových miest. Navrhujem pridať krátke zdôvodnenie jednou vetou pod graf, aby sa predišlo možnému nedorozumeniu (predpokladám, že ide o dôsledok dekompozície a nie o chybu).	Akceptované, do textu sme doplnili vysvetľujúcu poznámku. Konfidenčný interval pre nultý rok sme sa rozhodli s grafu odstrániť z dôvodov uvedených v poznámke pod čiarou.
7	Strana 6	Rozšíriť diskusiu vysvetlení efektu	Momentálne považujem diskusiu v predposlednom odstavci za nie celkom kompletnú. Napríklad transfery počas materstva majú nejasný dopad, keďže nielen nahrádzajú príjem ale aj odrádzajú od skorého návratu na pracovný trh (efekt môže byť obzvlášť silný v prípade Slovenska, keďže má jednu z najdlhších a najštedrejších systémov materskej). Ich celkový dopad má teda nejasné znamienko. Zároveň nie je spomenutá rola rodových noriem a kultúry. Súčasná akademická literatúra indikuje, že rodová konvergencia odráža vývoj rodových noriem (Bertrand 2011; Boelmann, Raute a Schoenberg, 2020) a dopad verejných	Čiastočne akceptované, do odseku sme doplnili referenciu na uvedený WP a nasledovný text: „ <i>Je potrebné zdôrazniť, že efekty opatrení môžu byť obmedzené, ak nie sú sprevádzané zmenami v rodových normách a očakávaníach, ktoré sú na ženy a mužov v súvislosti s rodičovstvom kladené.</i> “ Téma transferov počas materstva je nad rámec

			<p>politik (napr. materská, dostupnosť škôlok) môže byť značne obmedzený, ak sú rodové normy dostatočne silné (Kleven, Landais, Posch, Steinhauer a Zweimueller; 2020, NBER working paper).</p>	<p>daného komentáru a najmä pre ich nejasný vplyv sme sa rozhodli ju v komentári neotvárať. IFP sa týmto opatreniam venoval v iných komentároch.</p>
8	Box 1, druhá rovnica	Zlepšiť opis úpravy mesačných príjmov	<p>Z textu nie je jasné ako sa líši y_t od y_t^p. Oboje sú opísané ako priemerná mesačná mzda, hoci sú rozdielne značené. Či ide len o úpravu o infláciu? Celkovo nie je z textu jasné, čo je cieľom úpravy v rovnici 2, opis by sa mal zlepšiť.</p>	<p>Akceptované, do Boxu sme doplnili nasledovný text: <i>. Ako sme uviedli vyššie, metóda analýzy udalosti využíva pre odhad efektu rodičovstva rozdiel medzi príjmami matiek/otcov a žien/mužov v rovnakom veku, ktorí sú rok pred narodením prvého dieťaťa. Načasovanie prvého pôrodu však koreluje s celoživotným zárobkovým potenciálom. Napr. ženy zarábajúce menej mávajú vo všeobecnosti deti v skoršom veku, čo môže skresliť odhady efektov rodičovstva. Z tohto dôvodu príjmy najprv</i></p>

				<i>upravujeme tak, aby boli príjmy jednotlivcov porovnateľné aj napriek tomu, že sa rozhodli mať prvé dieťa v inom veku. To znamená napr. umelo navýšiť príjmy žien, ktoré sa stali matkami relatívne skoro.</i>
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Štúdia predstavuje veľmi dôležitý príspevok do slovenskej odbornej diskusie a prináša viacero zaujímavých empirických zistení, cenných aj mimo slovenského kontextu. Metodológia dosahuje vysokú úroveň porovnateľnú s článkami publikovaných v špičkových vedeckých časopisoch. Spracovanie je veľmi kvalitné, expozícia je jasná a dostupná aj neexpertnému čitateľovi, hlavné zistenia sú výborne ilustrované grafmi. Autori sa s menšími pripomienkami v recenznom konaní vhodne vysporiadali.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.